YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (toinen jaosto)

10 päivänä tammikuuta 2006 *

Asiassa C-147/04,

jossa on kyse EY 234 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Conseil d'État (Ranska) on esittänyt 4.2.2004 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 22.3.2004, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

De Groot en Slot Allium BV ja

Bejo Zaden BV

vastaan

Ministre de l'Économie, des Finances et de l'Industrie ja

Ministre de l'Agriculture, de l'Alimentation, de la Pêche et des Affaires rurales,

Comité économique agricole régional fruits et légumes de la région Bretagnen (Cerafel) osallistuessa asian käsittelyyn,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja C. W. A. Timmermans sekä tuomarit J. Makarczyk, C. Gulmann, G. Arestis (esittelevä tuomari) ja J. Klučka,

julkisasiamies: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
kirjaaja: hallintovirkamies K. Sztranc,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 21.4.2005 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— De Groot en Slot Allium BV ja Bejo Zaden BV, edustajinaan avocat C. Amigues ja avocat M. Bay,

— comité économique agricole régional fruits et légumes de la région Bretagne (Cerafel), edustajinaan avocat M. Jacquot, avocat O. Prost ja avocat K. Merten-Lentz,

— Ranskan hallitus, asiamiehinään G. de Bergues ja A. Colomb,

— Alankomaiden hallitus, asiamiehinään H. G. Sevenster ja D. J. M. de Grave,

— Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään M. Nolin ja B. Stromsky,

kuultuaan julkisasiamiehen 24.5.2005 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee vihannesten siementen pitämisestä kaupan 29 päivänä syyskuuta 1970 annetun neuvoston direktiivin 70/458/ETY (EYVL L 225, s. 7), sellaisena kuin se on muutettuna 13.6.1988 annetulla neuvoston direktiivillä 88/380/ETY (EYVL L 187, s. 31; jäljempänä direktiivi 70/458), ja vihannesten lisäys- ja taimiaineiston, lukuun ottamatta siemeniä, pitämisestä kaupan 28 päivänä huhtikuuta 1992 annetun neuvoston direktiivin 92/33/ETY (EYVL L 157, s. 1) tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa kantajina ovat De Groot en Slot Allium BV- ja Bejo Zaden BV -nimiset alankomaalaiset yhtiöt (jäljempänä De Groot ja Bejo) ja vastaajina ministre de l'Économie, des Finances et de l'Industrie ja ministre de l'Agriculture, de l'Alimentation, de la Pêche et des Affaires rurales (jäljempänä toimivaltaiset ministerit) ja joka perustuu kyseisten yhtiöiden nostamaan kantee-

seen, jossa vaaditaan kumottavaksi implisiittinen päätös, jolla viimeksi mainittujen esittämä vaatimus salottisipulien pitämisestä kaupan 17.5.1990 annetun asetuksen (Journal officiel de la République Française 2.6.1990, s. 6557) kumoamisesta hylättiin.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Yhteisön lainsäädäntö

Direktiivi 70/458

3 Direktiivin 70/458, joka koskee yhteisössä kaupan pidettäviä vihannesten siemeniä, 2 artiklan 1 kohdan A osassa on luettelo vihanneksista, eikä kyseisessä luettelossa ole mainittu salottisipulia (allium ascalonicum).

4 Direktiivin 70/458 2 artiklan 1 kohdan B, C ja D osassa vihannesten siemenet jaetaan kolmeen eri ryhmään eli perussiemeniin, varmennettuihin siemeniin ja vakiosiemeniin.

5 Direktiivin 70/458 2 artiklan 1 a kohdassa säädetään seuraavaa:

"Tieteellisen ja teknisen tietämyksen kehityksen perusteella 1 kohdan A osassa tarkoitettuun lajiluetteloon tehtävät muutokset, jotka koskevat tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvien lajien risteytysten seurauksena tapahtuneita muutoksia kuvausten ja hybridien osalta, on annettava noudattaen 40 artiklassa säädettyä menettelyä."

6 Direktiivin 70/458 3 artiklan 1–3 kohdassa säädetään seuraavaa:

"1. Jäsenvaltioiden on säädettävä, että vihannesten siemeniä voidaan varmentaa, tarkastaa vakiosiemeninä ja pitää kaupan ainoastaan, jos lajike on virallisesti hyväksytty vähintään yhdessä jäsenvaltiossa.

2. Jäsenvaltioiden on laadittava yksi tai useampi luettelo sellaisista lajikkeista, jotka on virallisesti hyväksytty varmennettaviksi, tarkastettaviksi vakiosiemeninä ja pidettäviksi kaupan niiden alueella. — —

— —

3. Vihanneslajien yleinen lajikeluettelo laaditaan jäsenvaltioiden kansallisten luetteloiden perusteella 16 ja 17 artiklan säännösten mukaisesti."

7 Direktiivin 70/458 4 artiklan ensimmäisessä kohdassa todetaan, että jäsenvaltioiden on huolehdittava, että lajike hyväksytään ainoastaan, jos se on erotettava, pysyvä ja riittävän yhtenäinen. Saman direktiivin 5 artiklassa määritellään edellytykset, joiden perusteella lajike on erotettava, pysyvä ja riittävän yhtenäinen.

8 Direktiivin 70/458 10 artiklan 1 kohdassa säädetään muun muassa, että jäsenvaltioiden on huolehdittava alueellaan hyväksyttyjen lajikkeiden luettelon ja kyseisissä valtioissa ylläpidosta vastaavan henkilön tai vastaavien henkilöiden nimien virallisesta julkaisemisesta.

9 Direktiivin 70/458 11 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Kaikista lajikkeen hyväksymiseksi tehdyistä hakemuksista tai niiden peruuttamisista, kaikista lajikeluetteloon hyväksytyistä lajikkeista sekä kaikista luetteloon tehtävistä muutoksista on ilmoitettava muille jäsenvaltioille ja komissiolle."

10 Saman 11 artiklan 2 kohdassa säädetään, että jäsenvaltioiden on annettava muille jäsenvaltioille ja komissiolle jokaisen uuden hyväksytyn lajikkeen osalta lyhyt kuvaus sen käyttöä koskevista tärkeimmistä ominaisuuksista, joista ne ovat saaneet tietoa hyväksymismenettelyn aikana. Jäsenvaltiot tiedottavat pyydettäessä myös ominaisuuksista, joiden avulla lajike voidaan erottaa toisista samanlaisista lajikkeista.

11 Direktiivin 70/458 12 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetään muun muassa, että jäsenvaltioiden on säädettävä, että hyväksytyt lajikkeet on ylläpidettävä ja että tämä ylläpito on aina voitava tarkastaa lajikkeen vastuuhenkilön tai -henkilöiden tekemien muistiinpanojen perusteella.

12 Direktiivin 70/458 13 a artiklan sanamuoto on seuraava:

"1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tutkitaan kaikki lajikkeeksi hyväksymisen jälkeen ilmenevät epäilyt lajikkeen erotettavuudesta tai sen hyväksymisen aikaisesta nimestä.

2. Jos lajikkeen hyväksymisen jälkeen todetaan, että 5 kohdassa tarkoitettua lajikkeen erotettavuutta koskevaa edellytystä ei ollut täytetty lajiketta hyväksyttäessä, hyväksyminen korvataan toisella, tämän direktiivin mukaisella päätöksellä tai tarvittaessa kumotaan.

Jälkimmäisessä tapauksessa lajike ei enää ole alkuperäisestä hyväksymispäivästä 5 artikla[ssa] — — tarkoitettu yhteisössä tunnettu lajike.

3. Jos lajikkeen hyväksymisen jälkeen todetaan, että 10 artiklassa tarkoitettu nimi ei ole ollut mahdollinen lajiketta hyväksyttäessä, on nimeä mukautettava tämän direktiivin mukaiseksi. Jäsenvaltiot voivat väliaikaisesti sallia edellisen nimen käytön lisänimenä. Yksityiskohtaisista järjestelyistä, joiden mukaisesti edellistä nimeä voidaan käyttää lisänimenä, päätetään 40 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen."

13 Direktiivin 70/458 14 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Jäsenvaltioiden on huolehdittava, että lajikkeen hyväksyminen peruutetaan,

a) jos kokeissa osoitetaan, että lajike ei enää ole erotettava, pysyvä tai riittävän yhtenäinen,

b) jos lajikkeesta vastaava henkilö tai vastaavat henkilöt sitä pyytävät, paitsi jos ylläpito taataan.

2. Jäsenvaltiot voivat peruuttaa lajikkeen hyväksymisen,

a) jos tämän direktiivin täytäntöönpanemiseksi annettuja lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä ei noudateta,

b) jos hyväksymistä haettaessa tai koemenettelyn aikana on annettu vääriä tai vilpillisiä tietoja niistä seikoista, joiden perusteella hyväksyminen annetaan."

14 Direktiivin 70/458 15 artiklan 1 kohdassa säädetään, että jäsenvaltioiden on huolehdittava, että lajike poistetaan niiden luettelosta, jos kyseisen lajikkeen hyväksyminen on peruutettu tai jos hyväksymisen voimassaoloaika on päättynyt.

15 Saman direktiivin 16 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

"1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tämän direktiivin säännösten tai tämän direktiivin periaatteita vastaavien periaatteiden mukaisesti hyväksyttyjen lajikkeiden siemeniä eivät koske 17 artiklassa tarkoitettua julkaisemista seuraavan kahden kuukauden määräajan päättymisestä lukien lajiketta koskevat rajoitukset kaupan pitämiselle.

2. Poiketen 1 kohdan säännöksistä jäsenvaltiolle voidaan antaa lupa, ennen edellä tarkoitetun määräajan päättymistä esitetystä pyynnöstä ja 40 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen, kieltää kyseisen lajikkeen siementen pitäminen kaupan koko

alueellaan tai osalla siitä. Hakemus on tehtävä ennen hyväksymistä seuraavan kolmannen kalenterivuoden päättymistä."

16 Mainitun direktiivin 17 artiklan ensimmäisen kohdan sanamuoto on seuraava:

"Komissio julkaisee jäsenvaltioiden antamien tietojen mukaisesti ja heti tiedot saatuaan Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä otsikolla 'vihanneslajien yleinen lajikeluettelo' [jäljempänä yleinen luettelo] kaikki ne lajikkeet, joiden siemeniin ja lisäysaineistoon ei kahden kuukauden aikana määräajan päättymisestä lukien 16 artiklan mukaisesti sovelleta lajiketta koskevia rajoituksia kaupan pitämisessä, sekä myös 10 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut tiedot ylläpidosta vastaavasta henkilöstä tai vastaavista henkilöistä. Julkaisussa on ilmoitettava ne jäsenvaltiot, jotka ovat saaneet 16 artiklan 2 kohdan tai 18 artiklan mukaisen luvan. — — "

17 Direktiivin 70/458 18 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Jos todetaan, että jonkin — — yleiseen — — luetteloon merkityn lajikkeen viljely saattaisi jossakin jäsenvaltiossa vahingoittaa muiden lajikkeiden tai lajien viljelyä kasvien terveyden osalta, niin kyseiselle jäsenvaltiolle voidaan hakemuksesta noudattaen 40 artiklassa säädettyä menettelyä myöntää lupa kieltää kyseisen lajikkeen siementen pitäminen kaupan koko alueellaan tai osalla siitä. Jos vahingollisten organismien leviäminen muodostaa välittömän vaaran, niin asianomainen jäsenvaltio voi saattaa tämän kiellon voimaan heti jätettyään hakemuksen ja siihen saakka, kunnes asiasta päätetään 40 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen."

18 Saman direktiivin 35 artiklan ensimmäisessä kohdassa säädetään seuraavaa:

"Jäsenvaltioiden on toteuttava tarvittavat toimenpiteet, jotta pidettäessä kaupan vihannesten siemeniä tarkastettaisiin virallisesti ainakin pistokokein tämän direktiivin edellytysten noudattamista."

19 Direktiivin 70/458 36 artiklan mukaan jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että "varmennettujen siementen" ja "vakiosiementen" luokkien siemenille pistokokein tehdään pellolla virallinen jälkitarkastus, joka koskee niiden tunnistettavuutta ja lajikepuhtautta suhteessa otettuihin näytteisiin.

20 Direktiivin 70/458 38 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

"1. Jos toistuvasti todetaan pellolla suoritetussa jälkitarkastuksessa, että jonkin lajikkeen siemenet eivät riittävästi täytä tunnistettavuudesta tai lajikepuhtaudesta vahvistettuja edellytyksiä, jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että näiden siementen pitämistä kaupan voidaan kokonaan tai osittain, ja mahdollisesti määräajaksi, kieltää niiden kaupan pitämisestä vastaavalta henkilöltä.

2. Toimenpiteet, jotka toteutetaan 1 kohdan mukaisesti, on peruutettava heti kun on riittävän varmaa, että kaupan pitämiseksi tarkoitetut siemenet vastaisuudessa täyttävät tunnistettavuutta ja lajikepuhtautta koskevat edellytykset."

21 Lopuksi direktiivin 70/458 40 artiklan mukaisesti tilanne on se, että jos kyseisessä artiklassa säädettyä menettelyä on noudatettava, maataloudessa, puutarhaviljelyssä ja metsätaloudessa käytettäviä siemeniä ja lisäysaineistoa käsittelevä pysyvä komitea, jonka käsiteltäväksi asia on saatettu samassa artiklassa säädettyjen yksityiskohtaisten sääntöjen mukaan, antaa lausunnon ehdotuksesta, jonka komissio on tehnyt asiassa tarvittavista toimenpiteistä.

Direktiivi 92/33

22 Direktiivin 92/33 1 artiklan 1 kohdan mukaan kyseinen direktiivi koskee vihannesten lisäys- ja taimiaineiston, lukuun ottamatta siemeniä, pitämistä kaupan yhteisössä. Saman artiklan 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetään, että direktiivin liitteessä II lueteltuja sukuja ja lajeja sekä niiden hybridejä koskevat saman direktiivin 2–20 ja 24 artikla. Kyseisessä luettelossa mainitaan salottisipuli (*allium ascalonicum*).

23 Saman direktiivin 1 artiklan 3 kohdassa säädetään, että muutokset liitteen II sukujen ja lajien luetteloon tehdään kyseisen direktiivin 22 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen.

24 Direktiivin 92/33 9 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Vihannesten lisäys- ja taimiaineistoja, jotka kuuluvat liitteessä II lueteltuihin sukuihin ja lajeihin sekä direktiivin 70/458/ETY soveltamisalaan, saa pitää kaupan yhteisössä ainoastaan, jos ne ovat mainitun direktiivin mukaisesti hyväksyttyä lajiketta, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 2 artiklan soveltamista.

2. Vihannesten lisäys- ja taimiaineistoja, jotka kuuluvat liitteessä II lueteltuihin sukuihin ja lajeihin mutta eivät direktiivin 70/458/ETY soveltamisalaan, saa pitää kaupan yhteisössä ainoastaan, jos ne ovat lajiketta, joka on virallisesti hyväksytty vähintään yhdessä jäsenvaltiossa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 2 artiklan ja tämän artiklan 3 ja 4 kohdan soveltamista.

Hyväksymisen edellytyksiin sovelletaan mainitun direktiivin 4 ja 5 artiklan ja 10 artiklan 3 kohdan säännöksiä.

Hyväksymiseen ja ylläpitoon liittyviin menettelyihin ja muodollisuuksiin sovelletaan soveltuvin osin mainitun direktiivin 3 artiklan 2 ja 4 kohtaa, 6, 7 ja 8 artiklaa, 10 artiklan 1, 2 ja 4 kohtaa sekä 11–15 artiklaa.

Kasvuvaiheessa kertyneet epävirallisten kokeiden tulokset sekä käytännön tiedot voidaan ottaa huomioon kaikissa tapauksissa.

3. Jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 2 kohdassa tarkoitettujen sukujen tai lajien lajikkeiden virallinen hyväksyminen, joka on myönnetty ennen 1 päivää tammikuuta 1993 muiden kuin direktiivin 70/458/ETY periaatteiden mukaisesti tai sillä perusteella, että niiden aineistoa on pidetty kaupan jäsenvaltioiden alueella ennen edellä mainittua päivää, päättyy viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 1998, jolleivät kyseiset lajikkeet ole 1 kohdan mukaisesti hyväksyttyjä tuona päivänä.

4. Lajikkeet, jotka on virallisesti hyväksytty 2 ja 3 kohdan mukaisesti, on lisättävä direktiivin 70/458/ETY 17 artiklassa tarkoitettuun — — yleiseen — — luetteloon. Mainitun direktiivin 16 artiklan 2 ja 3 kohtaa sekä 17, 18 ja 19 artiklaa sovelletaan soveltuvin osin.

Edellä mainitussa julkaisussa nimetään erillisellä viittauksella ne lajikkeet, jotka on hyväksytty 3 kohdan mukaisesti."

25 Direktiivin 92/33 14 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Tämän direktiivin vaatimukset ja edellytykset täyttävää vihannesten lisäys- ja taimiaineistoa eivät koske muut kuin tässä direktiivissä säädetyt toimittajaa, kasvien terveyttä, kasvualustaa ja tarkastuksen yksityiskohtaisia sääntöjä koskevat kaupan pitämisen rajoitukset.

2. Sellaisen vihanneslajikkeen lisäys- ja taimiaineistoa, joka sisältyy vihanneslajien yleiseen lajikeluetteloon, eivät koske mitkään muut kuin tässä direktiivissä säädetyt tai tarkoitetut lajiketta koskevat kaupan pitämisen rajoitukset."

Kansallinen lainsäädäntö

26 Asetuksen, joka on annettu 17.5.1990, 1 ja 2 §:ssä säädetään seuraavaa:

"1 §

Nimellä salottisipuli voidaan kuljettaa, pitää hallussa myyntiä varten, laittaa myyntiin tai myydä ainoastaan kasvullisen lisäyksen avulla sipuleista saatuja *allium cepa L. var. ascalonicumin* lajikkeita — — .

2 §

Tämä asetus koskee salottisipuleja (*Allium cepa L. var. ascalonicum*), jotka on tarkoitettu toimitettavaksi kuluttajille sellaisinaan, lukuun ottamatta vihreitä salottisipuleja, joissa on kokonaiset varret, ja jalostukseen tarkoitettuja salottisipuleita.

Kauppakunnostettujen ja pakattujen salottisipulien on oltava tämän asetuksen säännösten mukaisia."

27 Kuluttajansuojalain L. 214-2 §:stä seuraa, että 17.5.1990 annetun asetuksen säännösten rikkomisesta määrätään seuraamus kolmannen luokan rikkomuksena.

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymys

28 Kasvullisen lisäyksen menetelmin, toisin sanoen suoraan sipuleita lisäämällä saatua salottisipuliksi ((*Allium cepa L. var. ascalonicum*)allium ascalonicum(Allium cepa L. var. ascalonicum)) nimitettyä vihanneslajiketta eli "perinteistä salottisipulia" viljellään pääasiallisesti Ranskassa ja etenkin Bretagnessa ja Loiren laaksossa.

29 De Groot ja Bejo ovat kehittäneet "ambition"- ja "matador"-nimiset salottisipulilajikkeet, joille on ominaista se, että niitä lisätään eri tavalla kuin perinteisiä salottisipuleita. Näitä kahta lajiketta saadaan näet siemenistä (suvullinen lisääntyminen), eikä uudelleenistuttaminen ole mahdollista (siemenistä kasvatetut salottisipulit).

30 Vuonna 1993 ambition- ja matador-lajikkeita haettiin otettavaksi Alankomaiden vihanneslajikkeiden luetteloon (jäljempänä kansallinen luettelo), ja niiden osalta tehtiin kokeita, joiden tulokset vahvistettiin etenkin Alankomaiden toimivaltaisen virallisen toimielimen suorittamien vertailevien kokeiden tuloksilla. Näiden kokeiden tulosten perusteella nämä kaksi lajiketta otettiin 29.6.1995 Alankomaiden toimivaltaisten viranomaisten päätöksellä kansalliseen luetteloon *allium ascalonicum L.* — échalote -lajin uusina lajikkeina.

31 Tämän luetteloon merkitsemisen jälkeen Alankomaiden kuningaskunta ilmoitti komissiolle ja jäsenvaltioille kyseisellä tavalla muutetun kansallisen luettelon ja toimitti tiedot mainittuja lajikkeita koskevista ominaisuuksista.

32 Komissio julkaisi 18.3.1997 yleisen luettelon 19. kokonaispainoksen ensimmäisen täydennysosan, jolla kyseiseen luetteloon lisättiin muun muassa ambition- ja matador-lajikkeet lajinimellä *allium ascalonicum L.* (EYVL C 87 A, s. 1). Yleisen luettelon 20. (EYVL 1998, C 130 A, s. 1), 21. (EYVL 1999, C 167 A, s. 1), 22. (EUVL 2003, C 308 A, s. 5) ja 23. (EUVL 2004, C 260 A, s. 8) kokonaispainoksissa ei muuteta ambition- ja matador-lajikkeita koskevia tietoja.

33 Siitä lähtien kun ambition- ja matador-lajiketta olevat salottisipulit on otettu yleiseen luetteloon, niitä on tuotettu ja pidetty kaupan nimityksellä "salottisipulit" useimmissa jäsenvaltioissa.

34 De Groot ja Bejo, jotka pitivät siemenistä kasvatettuja salottisipuleita kaupan pääsääntöisesti lopputuotteina, asettivat pääasiallisen toimintansa uudeksi tavoitteeksi vuodesta 1999 lukien salottisipulien, ja etenkin ambition- ja matador-lajikkeiden, siementen kaupan pitämisen. Tämän perusteella näitä lajikkeita olevien

salottisipulien siemeniä vietiin Alankomaista myös Ranskan markkinoille. De Groot ja Bejo keskeyttivät kuitenkin salottisipulien siementen viennin Ranskaan 17.5.1990 annetun asetuksen säännösten perusteella.

35 Komissiolle tehtiin vuoden 2000 aikana perinteisten salottisipulien ranskalaisten tuottajien aloitteesta kantelu, joka koski siemenistä kasvatettujen salottisipulien kaupan pitämistä ja johon komissio ei ole ottanut vielä kantaa. Kuten oikeudenkäyntiasiakirjoista seuraa, kyseinen kantelu koskee sitä, onko ambition- ja matador-lajikkeista saatujen salottisipulien siementen ottaminen vuonna 1997 yleiseen luetteloon tapahtunut vaatimusten mukaisesti.

36 Kuten ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenee, De Groot ja Bejo tekivät toimivaltaisille ministereille vuoden 2001 helmikuussa hakemuksen, jossa vaadittiin 17.5.1990 annetun asetuksen kumoamista sillä perusteella, että se esti kyseisten yhtiöiden tuotteiden vapaan kaupan pitämisen Ranskassa. Viimeksi mainitut tekivät samanaikaisesti komissiolle kyseistä asetusta koskevan kantelun ja totesivat, että ambition- ja matador-lajikkeista saatuja vihanneksia voidaan pitää vapaasti kaupan yhteisössä sen perusteella, että kyseiset lajikkeet on merkitty yleiseen luetteloon. Komissio ei ole ottanut vielä kantaa tähän jälkimmäiseen kanteluun.

37 De Groot ja Bejo ovat vaatineet 8.6.2001 Conseil d'État'n riita-asiainosaston kirjaamoon jättämällään kannekirjelmällä sen implisiittisen hylkäyspäätöksen kumoamista, joka perustuu toimivaltaisten ministerien vaikenemiseen 17.5.1990 annetun asetuksen kumoamista koskevan vaatimuksen osalta. Mainittujen yhtiöiden mukaan kyseinen asetus on ristiriidassa EY 28 artiklan ja direktiivin 70/458 kanssa. Kyseisessä oikeudenkäyntimenettelyssä comité économique agricole régional fruits et légumes de la région Bretagne (jäljempänä Cerafel) on pyytänyt saada osallistua oikeudenkäyntiin pääasian vastaajien vaatimuksia tukeakseen ja kyseinen pyyntö on hyväksytty ennakkoratkaisupyynnössä.

38 Conseil d'État katsoi, että 17.5.1990 annetun asetuksen laillisuuden arviointi edellyttää välttämättä direktiivien 70/458 ja 92/33 tulkintaa, ja se päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

"Onko direktiivien 70/458 ja 92/33 säännöksiä tulkittava siten, että niiden mukaan yleiseen — — luetteloon voidaan merkitä ainoastaan salottisipulilajikkeet, jotka lisääntyvät ilman siemeniä kasvullisen lisäyksen avulla, ja onko ambition- ja matador-lajikkeet voitu sen vuoksi laillisesti merkitä yleiseen luetteloon salottisipuleille varatun otsakkeen alle?"

Ennakkoratkaisukysymys

39 Alustavasti on huomautettava, että 17.5.1990 annettu asetus koskee salottisipuleita myyntiin tarkoitettuina lopputuotteina, kun taas direktiiveissä 70/458 ja 92/33 on kyse lisäysaineiston pitämisestä kaupan yhteisössä. Mainitut direktiivit koskevat näet yhtäältä yleiseen luetteloon otettujen vihannesten siementen ja toisaalta sellaisten vihannesten, joiden lajike on otettu yleiseen luetteloon, lisäys- ja taimiaineiston pitämistä kaupan yhteisössä ilman, että niiden lajikkeen osalta olisi asetettu mitään rajoituksia.

40 Vaikka direktiivien 70/458 ja 92/33 kohde ei ole sama kuin pääasiassa kyseessä olevan kansallisen lainsäädännön kohde, tämän seikan perusteella ei voida kuitenkaan päätellä, ettei mainittuja direktiivejä ensisijaisesti voitaisi soveltaa pääasiassa sillä perusteella, että niillä ei säädellä, kuten 17.5.1990 annetulla asetuksella, lopputuotteen kaupan pitämistä ja sen nimitystä.

41 Tältä osin on korostettava, että kun otetaan huomioon se, että 17.5.1990 annetussa asetuksessa on vahvistettu kielto pitää salottisipulin nimellä kaupan muita kuin perinteisiä salottisipuleita ja että siinä on säädetty seuraamuksista siltä varalta, että kyseistä kieltoa loukataan, alan taloudellisilla toimijoilla eli maanviljelijöillä ja asianomaisilla jakeluverkostoilla ei olisi mitään intressiä tuoda maahan salottisipulien siemeniä, jos myöhäisemmässä vaiheessa niistä saatavaa tuotetta olisi käytännössä mahdotonta pitää kaupan samalla nimellä.

42 Tämän perusteella kansallinen tuomioistuin pyytää ennakkoratkaisukysymyksellään vastausta lähinnä siihen, onko ambition- ja matador-nimisten salottisipulilajikkeiden merkitseminen yleiseen luetteloon vihannesten siemeninä tapahtunut direktiivien 70/458 ja 92/33 säännösten mukaisesti ja tähän kysymykseen annetusta vastauksesta riippuen, onko yhteisön oikeus ristiriidassa sellaisen 17.5.1990 annetun asetuksen kaltaisen kansallisen lainsäädännön kanssa, jonka mukaan Ranskassa voidaan pitää nimityksellä "salottisipulit" kaupan ainoastaan vihanneksia, jotka on tuotettu kasvullisen lisäyksen avulla, eikä lainkaan vihanneksia, jotka on saatu siemenistä.

43 Näin ollen on otettava kantaa ensinnäkin salottisipulilajikkeiden merkitsemiseen yleiseen luetteloon siemeninä ja toiseksi siihen, onko yhteisön oikeus ristiriidassa 17.5.1990 annetun asetuksen kaltaisen kansallisen lainsäädännön kanssa.

Salottisipulien siemenlajikkeiden merkitseminen yleiseen luetteloon

44 On huomautettava, ettei salottisipulia ole mainittu niiden vihannesten joukossa, jotka on lueteltu direktiivin 70/458 2 artiklan 1 kohdan A osassa. Näin ollen pelkästään tämän direktiivin säännösten perusteella ei ole mahdollista katsoa, että kyseisen vihanneksen lajikkeet voitaisiin kirjata yleiseen luetteloon siemeninä, kuten ambition- ja matador-lajikkeiden osalta on tehty.

45 Salottisipuli on kuitenkin mainittu direktiivin 92/33, joka koskee vihannesten lisäys- ja taimiaineiston, lukuun ottamatta siemeniä, pitämistä kaupan yhteisössä, liitteessä II. Tästä seuraa, että "salottisipuliksi" nimitetyn vihanneksen ambition- ja matador-lajikkeita ei voida merkitä yleiseen luetteloon tämän direktiivin perusteella siemenlajikkeina.

46 Vaikka salottisipulia ei ole mainittu direktiivin 70/458 2 artiklan 1 kohdan A osassa olevassa vihannesluettelossa, on selvää, että Alankomaiden toimivaltaiset viranomaiset ovat 29.6.1995 ottaneet mainitut salottisipulilajikkeet kansalliseen luetteloon *allium ascalonicum* -lajin uusina siemenlajikkeina. Mainitut viranomaiset ovat direktiivin 70/458 11 artiklan 2 kohdan perusteella ilmoittaneet kyseisen luettelon komissiolle, joka julkaisi 18.3.1997 ensimmäisen täydennysosan yleisen luettelon 19. kokonaispainokseen. Kyseisellä täydennysosalla muun muassa ambition- ja matador-lajikkeet lisättiin yleiseen luetteloon *allium ascalonicum* -lajin nimityksellä siemeninä.

47 Tässä tilanteessa nousee siis esiin kysymys siitä, estävätkö direktiivien 70/458 ja 92/33 säännökset tällaisen luetteloon merkitsemisen.

48 De Groot ja Bejo sekä Alankomaiden hallitus väittävät tältä osin, että direktiivien 70/458 ja 92/33 säännöksiä on tulkittava siten, että salottisipulilajikkeet, jotka lisääntyvät siementen avulla, voidaan merkitä yleiseen luetteloon. Pelkästään yhden luettelon käyttöön ottaminen edellyttää näet niiden mukaan sitä, että mainituissa direktiiveissä olevat kaksi vihannesluetteloa on otettava huomioon yhdessä silloin, kun on kysymys jonkin lajikkeen merkitsemisestä kyseiseen luetteloon.

49 Alankomaiden hallitus väittää erityisesti, että vaikka salottisipulia ei ole nimenomaisesti mainittu vihanneslajina direktiivissä 70/458, koska kyseisen direktiivin säännökset on suunniteltu yhdessä direktiivin 92/33 säännösten kanssa, on ilmeistä, että kyseisen kasvin lajikkeet, jotka saadaan siemenistä, voidaan merkitä yleiseen luetteloon. Näiden direktiivien, jotka on ymmärrettävä toisiaan täydentäviksi, tarkoituksena on näet ottaa käyttöön yleinen lajikeluettelo riippumatta lajikkeiden lisääntymistavoista. Tätä väitettä tukee se, ettei direktiivin 70/458 2 artiklan 1 kohdan A osassa olevien lajien luettelo ole lopullinen.

50 Mainitut yhtiöt ja Alankomaiden hallitus väittävät näillä lausumillaan, että yhden ainoan yleisen luettelon käyttöön ottaminen vaikuttaa merkittävästi direktiiveissä 70/458 ja 92/33 vahvistettuihin lajikkeiden kirjaamisjärjestelmiin siten, että näissä kahdessa direktiivissä säädetyt vihannesluettelot täydentävät toisiaan. Näin ollen jotta direktiiviä 70/458 voidaan soveltaa vihannekseen, jota ei ole mainittu kyseisen direktiivin 2 artiklan 1 kohdan A osassa olevassa luettelossa, riittää, että kyseinen vihannes on mainittu direktiivin 92/33 liitteessä II.

51 On totta, että on olemassa ainoastaan yksi vihanneslajien lajikeluettelo, jossa luetellaan sekä lajikkeet, joiden siemenet kuuluvat direktiivin 70/458 2 artiklan 1 kohdan A osassa olevassa luettelossa mainittuihin vihanneslajeihin, että lajikkeet, joiden lisäys- tai taimiaineisto kuuluu direktiivin 92/33 liitteessä II olevassa luettelossa tarkoitettuihin sukuihin ja lajeihin.

52 Tämän toteamuksen perusteella ei kuitenkaan voida päätellä, että nämä kaksi luetteloa täydentävät toisiaan ja että niiden nojalla vihanneslajikkeita on mahdollista kirjata yleiseen luetteloon riippumatta siitä kysymyksestä, onko ne mainittu direktiivin 70/458 luettelossa vai direktiivin 92/33 luettelossa.

53 Tältä osin on huomautettava ensinnäkin, että molemmissa direktiiveissä 70/458 ja 92/33 on määritelty niiden omat soveltamisalat. Kuten myös näiden direktiivien otsakkeista ilmenee, ensimmäinen koskee vihannesten siementen pitämistä kaupan yhteisössä ja jälkimmäinen vihannesten lisäys- ja taimiaineiston, lukuun ottamatta siemeniä, pitämistä kaupan yhteisössä. Tästä seuraa, että jo otsakkeensa sanamuodon perusteella direktiivillä 92/33 on tarkoitus kattaa hyödykkeet, jotka eivät kuulu direktiivin 70/458 soveltamisalaan.

54 Tämän jälkeen on korostettava, että direktiivin 92/33 9 artiklan 1 ja 2 kohdasta ilmenee, että yhteisön lainsäätäjä on säätänyt erilaisista seurauksista sen mukaan, onko vihannes mainittu samanaikaisesti direktiivin 70/458 2 artiklan 1 kohdan A osassa olevassa luettelossa ja direktiivin 92/33 liitteessä II olevassa luettelossa vai onko se mainittu yksinomaan ensiksi mainitussa luettelossa.

55 Direktiivin 92/33 9 artiklan 1 ja 2 kohdassa tehty ero osoittaa, että yhteisön lainsäätäjän tarkoituksena ei ollut se, että tarkasteltaessa kysymystä direktiivin 92/33 liitteessä II olevassa luettelossa mainitun vihanneslajikkeen merkitsemisestä yleiseen luetteloon, direktiivin 92/33 liitteessä II oleva luettelo ja direktiivin 70/458 2 artiklan 1 kohdan A osassa oleva luettelo täydentävät toisiaan riippumatta niiden kummankin soveltamisalasta.

56 Lopuksi on todettava, että direktiivin 70/458 2 artiklan 1 kohdan A osassa oleva vihanneslajien luettelo ei ole lopullinen ja tämän osalta kyseisen direktiivin 2 artiklan 1 a kohdassa säädetään menettelystä, jota on noudatettava muiden vihannesten ottamiseksi kyseiseen luetteloon. Vastaava säännös on myös direktiivin 92/33 22 artiklassa, jossa viitataan saman direktiivin 1 artiklan 3 kohtaan.

57 Näin ollen se, että kummassakin näistä kahdesta direktiivistä on oma mekanismin-sa, jota noudattaen näiden kahden tämän tuomion 55 kohdassa mainitun luettelon sisältöä voidaan muuttaa, on sellainen painava syy, jolla De Grootin ja Bejon sekä Alankomaiden hallituksen esillä olevassa asiassa esittämät väitteet mainittujen listojen täydentävyyden osalta voidaan hylätä.

58 Lisäksi, kuten direktiivin 70/458 40 artiklasta ilmenee, muun muassa jäsenvaltion edustaja voi kutsua maataloudessa, puutarhaviljelyssä ja metsätaloudessa käytettäviä siemeniä ja lisäysaineistoa käsittelevän pysyvän komitean, joka antaa lausunnon silloin kun kyseisen direktiivin 2 artiklan 1 kohdan A osassa olevaa luetteloa täydennetään, koolle tätä tarkoitusta varten. Tästä seuraa, että tämän luettelon sisältöön tehtävän muutoksen takana voi olla mikä tahansa jäsenvaltio.

59 Tältä osin on kuitenkin todettava, että niistä kaikista muutoksista huolimatta, jotka mainittuun luetteloon on ajan mittaan tehty, salottisipulia ei ole milloinkaan merkitty mainitun direktiivin 2 artiklan 1 kohdan A osassa lueteltujen vihanneslajien joukkoon, vaikka kyseinen mahdollisuus oli selvästikin ajateltavissa.

60 Näin ollen sellaisen vihanneksen siemenlajiketta, jota ei ole mainittu direktiivin 70/458 2 artiklan 1 kohdan A osan vihannesluettelossa, ei voida merkitä yleiseen luetteloon noudattamatta mainitussa direktiivissä säädettyjä menettelyjä.

61 De Groot ja Bejo väittävät tältä osin, ettei jäsenvaltio voi kieltää kansallisen lainsäädäntönsä perusteella pitämästä kaupan yleiseen luetteloon merkityn vihanneksen siemenlajiketta noudattamatta tätä varten merkityksellisessä yhteisön lainsäädännössä säädettyjä erityisiä menettelyjä. Niiden mukaan heti kun siemenlajikkeet on merkitty yleiseen luetteloon, niihin ei saa yhteisön sisällä kohdistaa mitään kaupan pitämistä koskevia rajoituksia lajikkeen osalta.

62 Lisäksi näiden yhtiöiden mukaan Alankomaiden viranomaiset ilmoittivat ambition- ja matador-lajikkeiden merkitsemisestä kansalliseen luetteloon komissiolle ja jäsenvaltioille, ja yleinen luettelo, jossa on maininta tästä luetteloon merkitsemisestä, julkaistiin 18.3.1997 Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä. Tästä seuraa, että koska Ranskan tasavalta ei ole kiistänyt kyseistä luetteloon merkitsemistä vuonna 1995 tai vuonna 1997, mihin sille oli annettu mahdollisuus tätä tarkoitusta varten säädettyjä menettelyjä noudattaen, se ei voi rajoittaa mainittujen lajikkeiden pitämistä kaupan sen alueella tai kieltää sitä sillä perusteella, että ne on merkitty yleiseen luetteloon sääntöjen vastaisesti.

63 On korostettava, että tällaiset väitteet perustuvat virheelliseen lähtökohtaan. Merkitystä on näet ainoastaan sillä, oliko asianomainen vihannes eli salottisipuli mainittu direktiivin 70/458 2 artiklan 1 kohdan A osassa olevassa vihanneslajien luettelossa. Pelkästään tässä tilanteessa on tutkittava, onko yleiseen luetteloon ottamista koskevassa menettelyssä noudatettu tämän direktiivin oikeussääntöjä, ja siis muun muassa peruutettava luetteloon ottaminen tai poistettava se.

64 Tällaista tutkintaa ei kuitenkaan esillä olevassa asiassa voida tehdä, koska salottisipuli ei nimenomaan kuulu niiden direktiivin 70/458 2 artiklan 1 kohdan A osassa mainittujen vihanneslajien joukkoon, joihin kyseistä direktiiviä sovelletaan. Näin ollen toisin kuin De Groot ja Bejo ovat esillä olevassa asiassa väittäneet, salottisipulin merkitsemistä yleiseen luetteloon siemenenä ei voitu riitauttaa kyseisen direktiivin 13 a, 14 ja 35–38 artiklan perusteella.

65 Kaikista edellä mainituista seikoista seuraa, että direktiivien 70/458 ja 92/33 säännösten perusteella ei voida päätellä, että silloin kun jotakin vihannesta ei ole mainittu direktiivin 70/458 2 artiklan 1 kohdan A osan luettelossa, kyseisen vihanneksen lajike voidaan kuitenkin merkitä yleiseen luetteloon siemenenä sillä perusteella, että kyseinen vihannes on mainittu direktiivin 92/33 liitteessä II olevassa luettelossa.

66 Koska salottisipulia ei ole mainittu direktiivin 70/458 soveltamisalaan kuuluvien vihannesten luettelossa, ambition- ja matador-lajikkeiden merkitsemistä kyseisen vihanneksen siemeninä yleiseen luetteloon komission toimesta sen jälkeen, kun Alankomaiden kuningaskunnan toimivaltaiset viranomaiset olivat ilmoittaneet sille kansallisen luettelon, ei suoritettu mainitun direktiivin mukaisesti.

EY 28 artiklan tulkinta

67 Kun otetaan huomioon ambition- ja matador-lajiketta olevien salottisipulien sääntöjenvastainen merkitseminen vihanneksen siemeninä yleiseen luetteloon, direktiiviä 70/458 ei voida soveltaa esillä olevaan asiaan ja näin ollen ei ole tarvetta tutkia sitä, onko kyseinen direktiivi ristiriidassa 17.5.1990 annetun asetuksen kaltaisen kansallisen lainsäädännön kanssa.

68 Näin ollen esiin nousee kysymys siitä, ovatko muut sellaiset yhteisön oikeuden määräykset tai säännökset, joihin ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin ei vetoa, esteenä 17.5.1990 annetulle asetukselle, jonka mukaan salottisipulien nimityksellä voidaan pitää kaupan ainoastaan perinteisiä salottisipuleita. Yhteisöjen tuomioistuin saattaa joutua ottamaan huomioon sellaisia yhteisön oikeuden säännöksiä, joihin kansallinen tuomioistuin ei ole viitannut kysymyksessään, voidakseen antaa sille hyödyllisen vastauksen (asia C-271/01, COPPI, tuomio 22.1.2004, Kok. 2004, s. I-1029, 27 kohta ja asia C-60/03, Wollf & Müller, tuomio 12.10.2004, Kok. 2004, s. I-9553, 24 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

69 Tässä yhteydessä on huomautettava, että De Groot ja Bejo ovat ennakkoratkaisua pyytäneessä tuomioistuimessa väittäneet, että 17.5.1990 annettu asetus on ristiriidassa EY 28 artiklan kanssa.

70 Tältä osin on muistutettava, että tavaroiden vapaa liikkuvuus on yksi EY:n perustamissopimuksen perusperiaatteista, joka ilmenee EY 28 artiklassa määrättynä, jäsenvaltioiden välisen tuonnin määrällisiä rajoituksia ja kaikkia vaikutukseltaan vastaavia toimenpiteitä koskevana kieltona.

71 Rajoituksia vaikutukseltaan vastaavia toimenpiteitä koskeva kielto, josta on määrätty EY 28 artiklassa, koskee kaikkia jäsenvaltioiden säädöksiä, jotka voivat tosiasiallisesti tai mahdollisesti rajoittaa yhteisön sisäistä kauppaa suoraan tai välillisesti (ks. mm. asia C-192/01, komissio v. Tanska, tuomio 23.9.2003, Kok. 2003, s. I-9693, 39 kohta ja asia C-41/02, komissio v. Alankomaat, tuomio 2.12.2004, Kok. 2004, s. I-11375, 39 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

72 On todettava, että pääasiassa kyseessä olevan kaltaista kansallista lainsäädäntöä on pidettävä yhteisön sisäistä kauppaa koskevana rajoituksena.

73 Sen 17.5.1990 annetun asetuksen johdosta, jonka mukaan Ranskassa voidaan pitää salottisipulien nimellä kaupan ainoastaan kasvullisen lisäyksen avulla saatuja vihanneksia, kyseisessä jäsenvaltiossa ei näet ole mahdollista pitää salottisipulien nimellä kaupan kyseisen vihanneksen siemeniä ja tuotetta, joka niistä on saatu muissa jäsenvaltioissa, mikä pakottaa tuottajat, jotka haluavat pitää kyseisiä siemeniä ja tuotteita kaupan Ranskassa, tekemään näin toisella nimityksellä.

74 Tuottajille asetetulla velvollisuudella käyttää tuntemattomia tai kuluttajien vähemmän arvostamia nimityksiä saatetaan kuitenkin vaikeuttaa kyseisten tuotteiden kaupan pitämistä ja rajoittaa näin ollen jäsenvaltioiden välistä kauppaa (ks. vastaavasti asia C-12/00, komissio v. Espanja, tuomio 16.1.2003, Kok. 2003, s. I-459, 82 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

75 Tältä osin on huomautettava, että kansallisten säännösten eroavuuksista aiheutuvat yhteisön sisäisen kaupan rajoitukset ovat hyväksyttävissä, jos ne ovat välttämättömiä muun muassa kuluttajansuojaa koskevien pakottavien vaatimusten täyttämiseksi ja jos edellä mainitut kansalliset säännökset ovat oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään ja jos tätä päämäärää ei ole mahdollista saavuttaa yhteisön sisäistä kauppaa vähemmän rajoittavilla toimenpiteillä.

76 Tässä yhteydessä yhteisöjen tuomioistuin on jo katsonut, että jäsenvaltiolla on oikeus valvoa, että kuluttajille annetaan asianmukaiset tiedot heille tarjotuista tuotteista ja että heille näin annetaan mahdollisuus tehdä valintansa näiden tietojen nojalla. Jäsenvaltioilla on etenkin mahdollisuus kuluttajansuojan turvaamiseksi vaatia asianomaisia muuttamaan jonkin elintarvikkeen nimitystä silloin, kun tietyllä nimityksellä varustettu tuote eroaa koostumukseltaan tai valmistustavaltaan siinä määrin yhteisössä tällä samalla nimityksellä yleisesti tunnetuista tavaroista, ettei tuotteen ole katsottava kuuluvan niiden kanssa samaan tuoteryhmään. Sitä vastoin silloin kun ero on vähäinen, asianmukaista pakkausmerkintää on pidettävä riittävänä antamaan ostajalle tai kuluttajalle tarvittavat tiedot (em. asia komissio v. Espanja, tuomion 84–86 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

77 Esillä olevassa asiassa on selvää, että perinteisten salottisipulien ja siemenistä kasvatettujen salottisipulien välillä olevat erot perustuvat olennaisesti niiden lisääntymistapaan. Tätä eroa lukuun ottamatta nämä kaksi salottisipulilajia ovat näet ulkonäöltään huomattavan samankaltaisia. Näin ollen päämäärä, johon 17.5.1990 annetulla asetuksella pyritään ja joka on kuluttajien suojaaminen, voidaan saavuttaa asianmukaisilla pakkausmerkinnöillä, joissa tarkennetaan, että riidanalaiset salottisipulit on saatu siemenistä, eikä niitä ole tuotettu kasvullisen lisäyksen avulla.

78 Tästä seuraa, että pakkausmerkinnät, joissa on neutraali ja objektiivinen maininta, jolla kuluttajille ilmoitetaan siitä, että De Grootin ja Bejon viemät tuotteet ovat siemenistä saatuja salottisipuleita, riittää takaamaan sen, että kuluttajat saavat asianmukaiset tiedot.

79 Tämän perusteella 17.5.1990 annetussa asetuksessa asetetun kaltaista velvoitetta pitää nimityksellä "salottisipulit" kaupan ainoastaan kasvullisen lisäyksen avulla saatuja salottisipuleita, ei voida pitää perusteltuna EY 28 artiklan perusteella.

80 Edellä esitetyistä seikoista kokonaisuudessaan seuraa, että ennakkoratkaisua pyytäneelle tuomioistuimelle on annettava seuraava vastaus:

— direktiivi 70/458 on esteenä sille, että ambition- ja matador-lajikkeet merkitään siementen lajikkeina yleiseen luetteloon salottisipuleille varatun otsakkeen alle

— EY 28 artikla on esteenä sellaiselle 17.5.1990 annetun asetuksen kaltaiselle kansalliselle lainsäädännölle, jonka mukaan nimityksellä "salottisipulit" voidaan pitää kaupan ainoastaan kasvullisen lisäyksen avulla tuotettuja vihanneksia, muttei vihanneksia, jotka on saatu siemenistä, jotka on tuotettu muissa jäsenvaltioissa ja joita pidetään niissä kaupan samalla nimellä.

Oikeudenkäyntikulut

81 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä yhteisöjen tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (toinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Vihannesten siementen pitämisestä kaupan 29 päivänä syyskuuta 1970 annettu neuvoston direktiivi 70/458/ETY, sellaisena kuin se on muutettuna 13.6.1988 annetulla neuvoston direktiivillä 88/380/ETY, on esteenä sille, että ambition- ja matador-lajikkeet merkitään siementen lajikkeina yleiseen luetteloon salottisipuleille varatun otsakkeen alle.

EY 28 artikla on esteenä sellaiselle salottisipulien pitämisestä kaupan 17.5.1990 annetun asetuksen kaltaiselle kansalliselle lainsäädännölle, jonka mukaan nimityksellä "salottisipulit" voidaan pitää kaupan ainoastaan kasvullisen lisäyksen avulla tuotettuja vihanneksia, muttei vihanneksia, jotka on saatu siemenistä, jotka on tuotettu muissa jäsenvaltioissa ja joita pidetään niissä kaupan samalla nimellä.

Allekirjoitukset